

STAY HEALTHY

T
A
Y

H
O
M
E

HOME

is the comfiest place to be

(Winnie the Pooh)

9. bbbbbb!

Upam, da ste si oddahnili od šolskega dela in preživeli prijeten konec tedna. Doma, seveda.

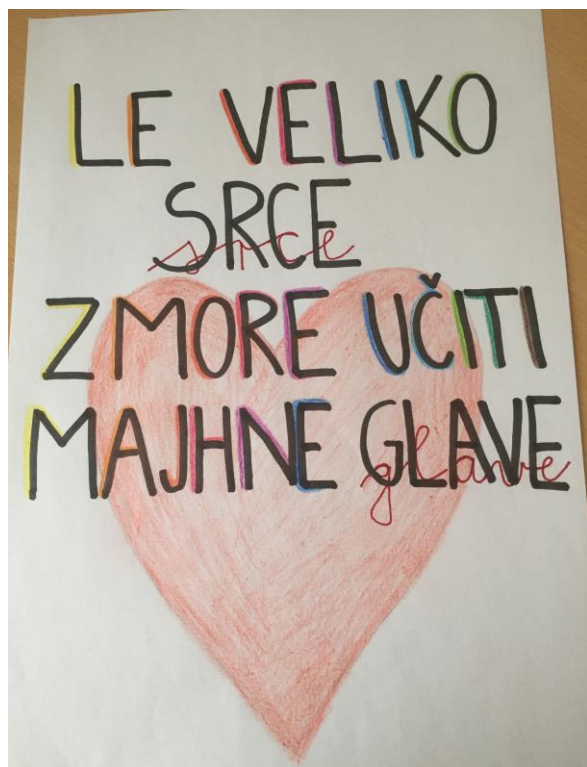
Še en ponedeljek na daljavo se začenja. Ste pripravljeni?

Tak način izobraževanja bo trajal še kar nekaj časa, zato želim, da se pripravljenih nalog lotite resno in odgovorno. Če učitelj napiše, da pošljite nalogo v pregled, potem to tudi storite. Prav tako vprašajte učitelja, če naletite na nalogo, ki ji niste kos. Sporočite učitelju, da ste uspešno naredili zahtevano. Skratka tako, kot to storite takrat, ko smo v »pravi« šoli.

In najbolj pomembno je, da veste, da v tem čudnem času niste sami. Starši vam stojijo ob strani doma, učitelji pa kot nekakšni droni krožimo okrog vas na daljavo in vas želimo pripraviti k čim večjem sodelovanju.

In izziv? Katera novica bi te v tem trenutku najbolj razveselila?

Saj veš, sporoči mi na že znani naslov.

P. S.

In kaj je MENE najbolj razveselilo včeraj?

Tudi učitelji potrebujemo spodbudo.

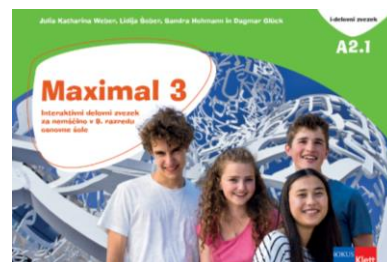
In najboljša je, ko pride od vas ...

Vaša razredničarka

NEMŠČINA

Tudi tokrat ne bom obremenjeval vaših oči z bleščečimi zasloni in vas povabil na potovanje v DZ ☺ Še pred tem – je prejšnja naloga šla?

Rešitve: 56/11a (načeloma so različne možne rešitve, pomembno je, da so smiselne). 11b (In Deutschland gibt es fantastische Schlösser. Jan hat einen guten Charakter. Alexander und Christiane sind nette Gastgeber. Weimar ist eine alte Stadt. 11c (-e; -en, en; -e; -0, -es, -es; -0, -er; -e; -es; -e, -e; -e)

Kot rečeno, boste nekaj vaj za pridevniško sklanjatev (pazi na 1. in 4. sklon!) naredili še v DZ, in sicer:

- stran 46/8,9 in

- stran 47/10. Ta naloga je slušna in ima dva dela. Če ste uspešno registrirali učbenik, jo lahko poslušate tam (in hkrati preberite svoje rešitve), sicer pa je zvočna datoteka tudi na tej **povezavi** (<https://www.mboxdrive.com/nal10.mp3>). Da ne bo kdo rekel, da naloge ni mogel narediti ;)

Če je komu nalog premalo in je hitro zaključil, lahko utrjuje svoje znanje preteklika

https://interaktivne-vaje.si/nemscina/grammatik/verben_perfekt.html

KEMIJA

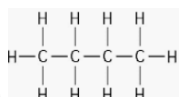
REŠITVE (16. 3. 2020)

3. propan-1-ol, $\text{CH}_3\text{CH}_2\text{CH}_2\text{OH}$ 4.a) kisik; b) $\text{C}_2\text{H}_5\text{OH} + 3\text{O}_2 \rightarrow 2\text{CO}_2 + 3\text{H}_2\text{O}$
5. butan-1-ol ima manjšo gostoto od vode, butan-1-ol je delno topen v vodi
6. a) etanol; b) etanojska kislina, CH_3COOH 7. alkohol je hlapna, vnetljiva snov,

REŠITVE (19. 3. 2020)

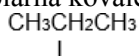
1. c) alkoholno vrenje je kemijska reakcija, pri kateri se sladkor ob prisotnosti gliv kvasovk razgradi do alkohola etanola in ogljikovega dioksida;
d) $\text{C}_6\text{H}_{12}\text{O}_6(\text{aq}) \rightarrow 2\text{C}_2\text{H}_5\text{OH}(\text{aq}) + 2\text{CO}_2(\text{g})$; e) $\text{CO}_2(\text{g})$ – ogljikov dioksid, dokaz z apnico – apnica pomotni ali dokaz z gorečo svečo – plamen ugasne
2. c) pri tej reakciji, je prišlo do raztapljanja kalcijevega karbonata v jajčni lupini ob prisotnosti kisline v kislu;
b) $\text{CaCO}_3(\text{s}) + 2\text{CH}_3\text{COOH}(\text{aq}) \rightarrow (\text{CH}_3\text{COO})_2\text{Ca}(\text{aq}) + \text{H}_2\text{O}(\text{l}) + \text{CO}_2(\text{g})$

REŠITVE (23. 3. 2020)

1. a) $\text{CH}_3\text{CH}_2\text{CH}_2\text{CH}_3$, C_4H_{10} ; b) alkan – nasičeni ogljikovodik – ogljikovi atomi so vezani v verigo z enojno vezjo; c) med ogljikovimi atomi nepolarna kovalentna vez, med atomom ogljika in vodika

polarna kovalentna vez; č) znak za vnetljivost

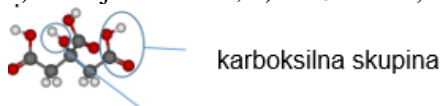

- d) CH_3 , 2-metilpropan

2. a) ogljikovodik B, dvojna vez med ogljikovima atomoma; b) propan; c) ogljikovodik B;
č) $\text{CH}_2=\text{CH}-\text{CH}_3 + \text{H}_2 \rightarrow \text{CH}_3-\text{CH}_2-\text{CH}_3$, propan; d) adicija vodika na propen (hidrogeniranje propena)
3. a) B in C, enaka razporeditev istega števila ogljikovih atomov; b) A in D, enaka molekulska formula, različna razporeditev ogljikovih atomov
4. a) snov B; b) spodnja plast; c) snov B je topna v vodi in v snovi A

5. etanol → etanal → etanojska kislina

6. a) etanojska kislina; b) CH₃COOH; c) karboksilne kisline, ima značilno karboskilno skupino –COOH

7. hidroksilna skupina

8. model 1: aldehyd – aldehydna skupina – etanal, model 2: karboksilna kislina – karboksilna skupina – etanojska kislina, model 3: alkohol – hidroksilna skupina – propan-2-ol, model 4: keton – ketonska skupina – propan-2-on

---

Poglavje: Kisikova družina organskih spojin – KARBOKSILNE KISLINE (U: 64-67)

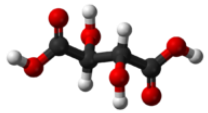
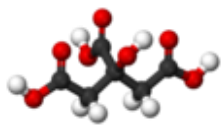
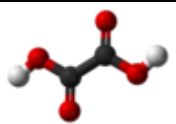
O karboksilnih kislinah – kaj že znam?

1. Kaj so karboksilne kisline?
2. Katero funkcionalno skupino vsebujejo karboksilne kisline? Napiši njeno formulo in ime.
3. Kako poimenujemo preproste karboksilne kisline?
4. Kateri sta dve najpreprostejši karboksilni kislini? Napiši njuni formuli in imeni.
5. Katero je poljudno ime za metanojsko kislino? Kje v naravi jo lahko najdemo?
5. Katero je poljudno ime za etanojsko kislino? Kje jo lahko najdemo?

Reši: DZ, str. 75: naloge 1.-7.

ZA VEČ reši: DZ, str. 76: naloge 8.-11.

Zanimivost:

Ime karboksilne kisline (IUPAC)	Običajno ime	Racionalna formula	Vir v naravi
metanojska kislina	mravljična kislina	HCOOH	mravlje, koprive
etanojska kislina	ocetna kislina	CH ₃ COOH	vinski in jabolčni kis
butanojska kislina	maslena kislina	CH ₃ (CH ₂) ₂ COOH	žarko maslo, znoj
2-hidroksipropanojska kislina	mlečna kislina	$\begin{array}{c} \text{OH} \\ \\ \text{CH}_3 - \text{CH} - \text{COOH} \end{array}$	mlečni izdelki, kisló zelje, nastaja med delovanjem mišic
oktadekanosjka kislina	stearinska kislina	CH ₃ (CH ₂) ₁₆ COOH	maščobe
2-hidroksibutandiojska kislina	jabočna kislina	$\begin{array}{c} \text{OH} \\ \\ \text{HOOC} - \text{CH} - \text{CH} - \text{COOH} \end{array}$	jabolka
2,3-dihidroksibutandiojska kislina	vinska kislina		vino
2-hidroksi-1,2,3-propantrikarboksilna kislina	citronska kislina		citrusi
etandiojska kislina	oksalna kislina		rabarbara

Preglednica: Karboksilne kisline v naravi

ZAPIŠI V ZVEZEK

Lastnosti karboksilnih kislin

a) Topnost karboksilnih kislin v vodi (U: str. 64-65):

Oglej si preglednico v učbeniku na str. 64 in pojasni, kako se topnost karboksilnih kislin v vodi spreminja in od česa je odvisna topnost karboksilnih kislin v vodi. Pojasni na primeru etanojske in heksanojske kisline.

b) Vrelišče karboksilnih kislin (U: str. 64-65):

Oglej si preglednico v učbeniku na str. 64 in pojasni, kako se spreminjajo vrelišča karboksilnih kislin z naraščanjem števila ogljikovih atomov v molekuli.

c) Kislost karboksilnih kislin (U: str. 66)

((Ponovi nastanek oksonijevih ionov – kako anorganske kisline reagirajo v vodnih raztopinah.

Npr. $\text{HCl(aq)} + \text{H}_2\text{O(l)} \rightarrow \dots$))

Pojasni nastanek oksonijevih ionov v vodnih raztopinah karboksilnih kislin. Zapiši s splošno enačbo.

Primeri:

Napiši in pojasni enačbo reakcije metanojske kisline z vodo.

Napiši in pojasni enačbo reakcije etanojske kisline z vodo.

Reakcije karboksilnih kislin

a) Nevtralizacija (U: str.67):

((Ponovi reakcijo nevtralizacije- kaj je nevtralizacija, kaj nastane pri reakciji nevtralizacije.

Npr. $\text{HCl(aq)} + \text{Mg(OH)}_2\text{(aq)} \rightarrow \dots$ in $\text{HNO}_3\text{(aq)} + \text{NaOH(aq)} \rightarrow \dots$))

Napiši in pojasni enačbo reakcije med etanojsko kislino in natrijevim hidroksidom.

Napiši in pojasni enačbo reakcije med metanojsko kislino in kalijevim hidroksidom.

((Opomba: Zaenkrat se ne ukvarjaj z imenom soli, ki nastane pri tej reakciji – izvor imena ti bo razumljiv kasneje.))

((Opomba: Navodil, ki so zapisana v ležečem položaju ne prepisuj.))

b) Pridobivanje karboksilnih kislin s postopno oksidacijo primarnih alkoholov in aldehydov (že znaš – glej nazaj)

Napiši enačbo pridobivanja etanojske kisline iz etanola.

c) Reakcija karboksilnih kislin z alkoholi – estrenje (obravnavamo kasneje)

ZA VEČ reši: DZ, str. 77: naloge 12.-14 in str. 78: naloga 18.

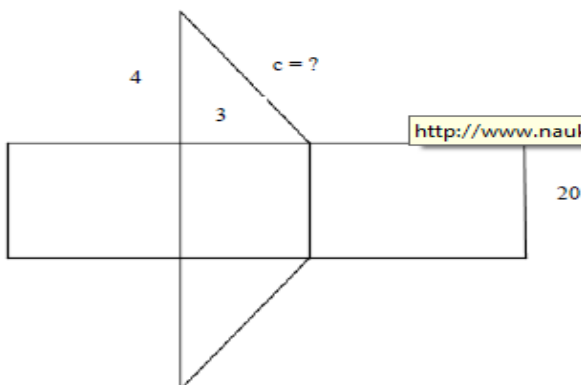
*Ne beži pred svojimi nalogami.
Po vsakem koraku, ki ga boš storil, se ti bosta odprla
novo okno in nov pogled na svet in življenje.*

MATEMATIKA

Nalogo prepisi v zvezek in jo reši. Obvezno mora biti postopek in izračuni, pazi na skice.

VAJE – PRIZMA, PIRAMIDA IN VALJ

- Škatla ima obliko **pravilne štiristrane prizme** z dolžino 10 dm, višino pa 13 dm.
  - Koliko m^2 kartona potrebujemo?
  - Koliko litrov vode lahko nalijemo v to škatlo?
- Šotor ima obliko **pravilne štiristrane piramide**. Koliko platna potrebujemo zanj, če je dolg in širok 2,8 m, visok pa 2,5 m? Nariši skico!
- Plašč **pravilne tristrane prizme** meri 7200 dm^2 , njen osnovni rob pa 12 dm.
  - Izračunaj višino te prizme!
  - Izračunaj P in V te prizme!
- Koliko litrov drži kuhinjski lonec, ki ima dno s **premerom** 36 cm in je visok 1,4 dm? Skica !
  - V njem skuhamo marmelado. Koliko kozarcev po 5 dl bomo napolnili ?
- Dopolni!
  - Osnovna ploskev valja meri 20 cm^2 , plašč pa 50 cm^2 . Površina valja meri _____.
  - Površina **piramide** meri 400 dm^2 , plašč pa 120 dm^2 , zato meri osnovna ploskev _____.
  - Osnovna ploskev valja je _____, plašč pa _____.
  - Plašč **pravilne štiristrane piramide** sestavljajo _____.
  - Prostornina prizme meri 60 cm^3 , prostornina piramide z enako osnovno ploskvijo in višino pa _____.
- Osnovna ploskev valja meri $196 \pi \text{ cm}^2$, višina pa 30 cm. Koliko je njegova površina ?
- Označi stranice in dopolni:

- Narisana je mreža
_____.
- Osnovna ploskev je _____.
- _____.
- V vsak lik vpiši formulo za ploščino in jo izračunaj.
- Sestavi formulo za površino te prizme:
_____.

V zvezek zapiši pri katerih primerih si imel težave in zakaj? Naslednjo uro dobiš rešitve.

Čuvaj svoje zdravje in bodi doma!

TOOOO... pa ti je uspelo, rešitve dobiš naslednjo uro.

ZGODOVINA

REŠITVE DL 4

INDUSTRIALIZACIJA	Širjenje uporabe strojev v proizvodnji.	
VPLIV PRVE SV. VOJNE NA GOSPODARSTVO	Uvedlo se je vojno gospodarstvo, v katerem so vlade prevzele popoln nadzor nad gospodarstvom.	
GOSPODARSTVO V ČASU MED OBEMA VOJNAMA	kapitalistični gospodarski sistem	Zasebna lastnina, razširitev podjetij je odvisna od podjetnikov in lastnikov, cene se svobodno oblikujejo na trgu, prosti trg, tekmovalnost, zakon povpraševanja in ponudbe.
	socialistični gospodarski sistem	Državna lastnina, plansko gospodarstvo, državno določene cene izdelkov, prosti trg in tekmovalnost ne obstajata.
GOSPODARSKE RAZMERE PO DRUGI SV. VOJNI	Gospodarstvo nekdanjih evropskih velesil in Japonske je bilo obnovljeno s finančno pomočjo ZDA. V drugi polovici 20. stoletja je sledilo obdobje uspešnega gospodarskega razvoja v zahodni Evropi in ZDA, ki so ga prekinile manjše gospodarske krize.	
GOSPODARSKO POVEZOVANJE	Kljub hladni vojni so politiki in ekonomisti po drugi svetovni vojni spodbujali gospodarsko povezovanje. Ustanovljene so bile številne mednarodne organizacije, npr. Svetovna banka, IMF, OECD, WTO...	
PROPAD KOMUNIZMA	Začel se je z reformami Mihaela Gorbačeva sredi 80. let 20. stoletja v Sovjetski zvezi (uvedba privatne lastnine in kapitalističnega gospodarstva). Sledil je padec komunizma v vsej vzhodni Evropi. Kapitalistično gospodarstvo so uvedli tudi na Kitajskem, kjer še vedno obstaja enostrankarska komunistična ureditev.	
SVETOVNA TRGOVINA IN GLOBALIZACIJA	Po 2. sv. v. je svetovna trgovina s prosto trgovino pospešila mednarodne stike in prepletenost svetovnega gospodarstva. Ob tem so se širili kulturni vplivi iz enega dela sveta v drugega.	

ZLATA 20. LETA

Obdobje, ko je proizvodnja v ZDA močno izboljšala življenje (20. leta 20. stoletja); razmah industrije, uveljavitev novih tehničnih pridobitev (radio, telefon, avtomobil ...)

ČRNI PETEK

24.10.1929 je v ZDA prišlo do zloma borze na Wall Streetu v New Yorku, ko so cene delnic izjemno padle in so posledično mnogi izgubili svoje premoženje.

VZROKI ZA POJAV KRIZE

Nepravična razdelitev bogastva, prevelika proizvodnja kmetijskih in industrijskih izdelkov in zato prenasičenost trga, špekulacije na borzi.

POSLEDICE GOSPODARSKE KRIZE

Propadanje podjetij in bank, brezposelnost, politična in družbena nestabilnost.

REŠITEV KRIZE

NEW DEAL

Obsežna javna dela so zagotavljala možnosti za brezposelne; ugodna posojila za podjetja in kmetovalce; socialna pomoč brezposelnim; državni nadzor nad delovanjem borze, bankami in drugimi finančnimi ustanovami.

NEMČIJA, ITALIJA

Zaradi velike politične in družbene nestabilnosti so ljudje podprli stranke in voditelje, ki so zagovarjali fašizem/nacizem.

DL 5 - Slovenci v 20. in 21. stoletju

2. svetovna vojna na Slovenskem

TEMA: OKUPACIJA SLOVENSKEGA OZEMLJA

1. Iz spodnjega besedila v zvezek izpiši značilnosti okupacije slovenskega ozemlja.

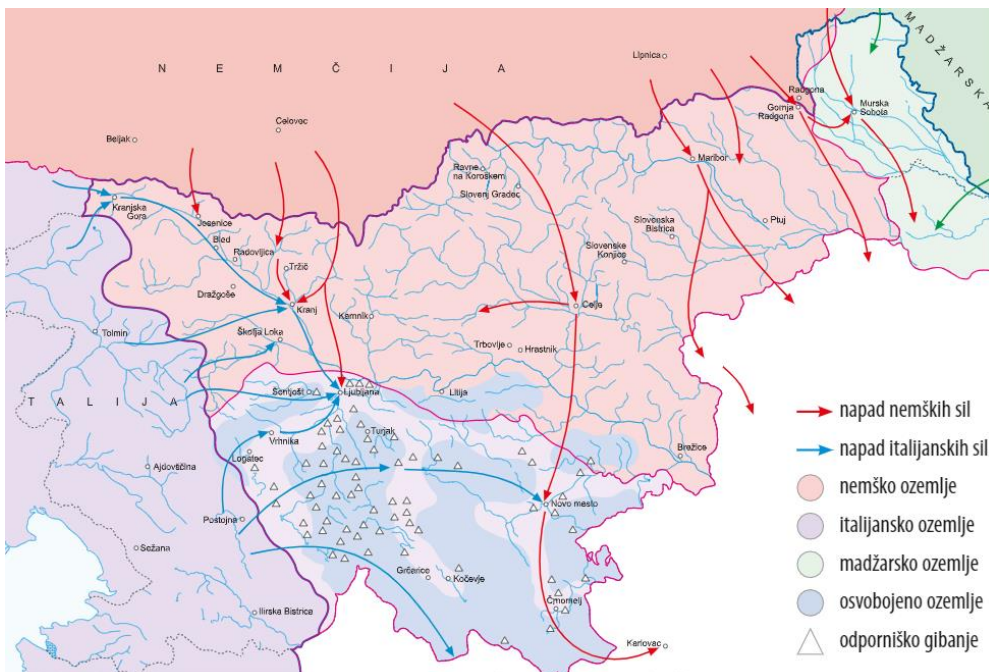
Napad sil osi na Kraljevino Jugoslavijo (in slovensko ozemlje) se je začel 6. aprila 1941. Po kapitulaciji jugoslovanske vojske so si okupatorji razdelili ozemlje. Slovensko ozemlje so si med seboj razdelili **trije okupatorji: Nemci, Italijani in Madžari**. Neodvisna država Hrvaška je dobila nekaj vasi v okolici Bregane. Okupatorji so zasedeno slovensko ozemlje želeli trajno priključiti k svojim državam. Italijani in Madžari so to storili, Nemci pa priključitve niso izvedli.

Okupatorji so izvajali **raznarodovalno politiko**, s katero so načrtovali **uničenje slovenskega naroda**.

- Najbolj nasilni so bili **Nemci**. Ukinili so slovenske organizacije, uvajali ponemčevanje (spreminjanje imen slovenskih krajev, pouk v nemškem jeziku, uničevanje slovenskih knjig) ter množično izseljevali Slovence (največ v Nemčijo), na njihovo ozemlje pa naseljevali prebivalce nemške narodnosti.
- Nasilni do Slovencev so bili tudi **Madžari** v Prekmurju, ki so izvajali madžarizacijo.
- **Italijani** so bili v odnosu do slovenskega prebivalstva sprva manj nasilni. Dopustili so delovanje slovenskih kulturnih in izobraževalnih ustanov ter sodelovanje v upravljanju.

Okupatorji so zaplenili mnoge državne, cerkvene in zasebne nepremičnine ter umetnine.

2. V zvezek si naredi preglednico in zapiši, katere dele slovenskega ozemlja so zasedli posamezni okupatorji.

NEMCI	ITALIJANI	MADŽARI

3. Pogledi slovenskih političnih strank na okupacijo so bili različni. Meščanski tabor je v sodelovanju z begunsko vlado pripravil program, ki ga imenujemo **londonske točke**, marksistični tabor pa program, ki ga imenujemo **temeljne točke Osvobodilne fronte slovenskega naroda**.

Primerjaj oba programa.

»Naš cilj in program je: Osvoboditi in združiti vse ozemlje, vse pokrajine in kraje, kjer strnjeno prebiva slovenski narod. /.../ Slovenska narodna družina zahteva in se vsa bori za svojo naravno, osnovno, človeško in narodno pravico, namreč za popolno svobodo vsega slovenskega ozemlja. /.../ Samo združeni bomo mogli zopet organizirati primerno veliko in močno, notranje pravilno urejeno narodno državo, ki bo dala tudi slovenskemu narodu svoboden razmah.«

(Londonske točke, novembra 1941)

- a)
- »1. Proti okupatorju je treba vršiti neizprosno oboroženo akcijo.
  2. Ta akcija predstavlja izhodišče za osvoboditev in združitvev vseh Slovencev.
  3. Stoječ na stališču naravne in usodne skupnosti jugoslovanskih narodov ne priznava Osvobodilna fronta razkosanja Jugoslavije /.../.«

(Temeljne točke OF – Program Osvobodilne fronte, novembra 1941)

Zapiši zahteve londonski točk.

b) Zapiši zahteve temeljnih točk OF.

c) Pojasni v čem se je razlikoval odnos meščanskega in marksističnega tabora do okupatorja.

SLOVENŠČINA

9. b,

dobila sem dva dnevnik in bila sta zelo zanimiva. Seveda bom vztrajala, dokler ne dobim večine. Ugotovila sem namreč, da je omemba določene besede v mojem navodilu še koga spodbudila, da se je javil :)

Danes boste nadaljevali z vajami v delovnem zvezku. 9. razred je skoraj eno samo veliko ponavljanje.

Odprite DZ na strani 89 in rešite naloge od 15 do 26. Ob tem upoštevajte moje opombe oz. se z njimi pomagajte:

- naloga 17: oba odgovora utemeljite z dvema podatkom,
- naloga 18: saj veste, kaj je »**stopnjevan**«, ne? To je takrat, ko pridevnik ni v osnovniku, ampak je v primerniku oziroma presežniku: dober, **boljši, najboljši**
- naloga 20: Vsaka definicija je sestavljena iz treh delov: definirani pojem, **nadpomenka** in **lastnost**. Primer: Slovenski pravopis je **knjiga**, **v kateri so zbrana pravopisna pravila**.
- naloga 22:
  - ta, ki ... se nanaša na človeka
  - to, s čimer ... se nanaša na neko napravo, orodje
  - to, da ... se nanaša na pojem
  - to, kjer ... se nanaša na kraj
  - tak, ki ... se nanaša na neko lastnost (pridevnik)
- naloga 24: naj vam zaupam, da je samostalnikov 10 ... in da se množinskih ne da postaviti v ednino (npr. vrata), edninskih pa ne v množino (npr. moka).

Kdor nima delovnega zvezka, se registrira na www.irokus.si in odgovore piše v zvezek (dve sta to že naredili in sta zdaj srečni uporabniki e-delovnega zvezka).

Likovna naloga: **VIZUALNI MEDIJI - ANIMACIJA**

Dober dan, učenci!

Prejšnji teden ste si ogledali nekaj kratkih filmov o animaciji in se tudi sami preizkusili v animiranju na povezavi, ki jo ponovno prilagam (za tiste, ki še niste in za tiste, ki bi radi ustvarjali še enkrat). <https://eucbeniki.sio.si/lum9/2429/index6.html>

Delo za danes:

1. Razmisli o **IDEJI**, na eno izmed dveh tem: **PREMAGAJMO KORONAVIRUS** ali **DOGODIVŠČINE PRI NAS DOMA**.
2. Nariši **SKICO**, podobno kot bi risal **STRIP**. Na pisarniški A 4 papir nariši okvirčke. V prvega napiši naslov zgodbe in avtorja (tvoj izviren naslov, znotraj določene teme). Riši s svinčnikom. Zgodba naj ima uvod, jedro in zaključek.

Tisti, ki nimate možnosti uporabe računalnika, ali tega ne bi želeli, boste s pomočjo skice izdelali umetniški **STRIP**.

Za vse tiste, ki boste delali animacijo na računalniku, vam je učiteljica Vesna pripravila začetna navodila. Navodila so jasna in preprosta, tako da vas spodbujam, da se vsi lotite dela na računalniku.

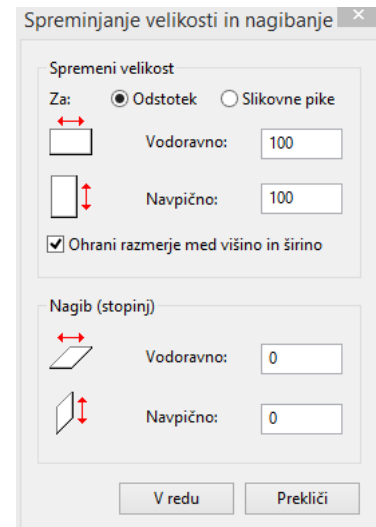
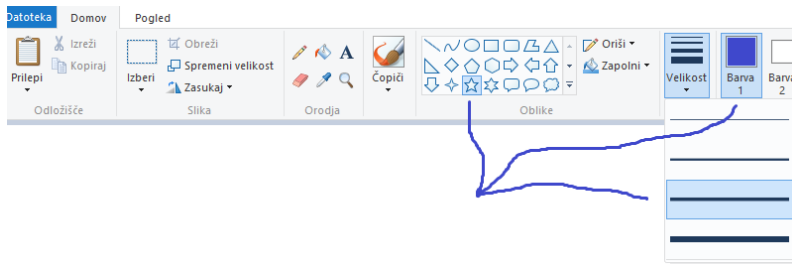
Uživajte v ustvarjanju!

V **namizju** tvojega računalnika **ustvari mapo Likovna umetnost** (Desni klik/Novo/Mapa in natipkaj Likovna umetnost)

Odpri program **Slikar**

Klikni na **Spremeni velikost** risalne površine, natančno tako, kot kaže slika.

Izberi zvezdico, velikost svinčnika in tvojo priljubljeno barvo.

1. Nariši prvo majhno zvezdico.

Sliko shrani: Datoteka/**Shrani kot**/Računalnik/Namizje/Likovna umetnost. Ime datoteke **S1**.

(op. Nikakor ne uporabljaš Datoteka/shrani)

Nato nariši drugo zvezdico.

2. Sliko shrani: Datoteka/**Shrani kot**/Namizje. Ime datoteke **S2**.
3. Postopek ponavljaj, dokler ne zapolniš celotne risalne površine.
4. Zapri program Slikar.
5. V namizju preveri, če imaš **veliko** shranjenih slik.(več kot 25)
6. Tako, pripravljen/a si za naslednjo uro.